

Parlamentul
Republicii Moldova

DEZ nr. 606
23 noiembrie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z

la proiectul legii privind modificarea unor acte normative (medierea garantată de stat)

(nr. 405 din 16 noiembrie 2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-nominalizat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural:

1. Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea nr. 857/2023, fapt ce corespunde art. 73 din Constituție și prevederilor art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Conform notei informative, proiectul de lege urmărește realizarea acțiunii nr. 8.5. „Îmbunătățirea mecanismului privind medierea garantată de stat, inclusiv în cazurile copiilor care încalcă legea” din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023, precum și a acțiunii nr. 2.4.1. „Consolidarea instituției medierii” acțiunea de la lit. d) „Îmbunătățirea mecanismului medierii garantate de stat în cauzele penale, cu extinderea și la cauzele contravenționale și civile” din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025, aprobat prin Legea nr. 211/2021.

Necesitatea realizării acestor acțiuni este determinată de inaplicabilitatea mecanismului actual al medierii garantate de stat, lipsa temeiului legal pentru menținerea acestuia în forma actuală și neexecutarea art. 40 din Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere.

3. Cu referire la fundamentarea economico-financiară, condiție obligatorie, potrivit art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017, autorul menționează că, reieșind din analiza impactului, încorporarea serviciilor de mediere garantată de stat în cadrul sistemului de asistență juridică garantată de stat reprezintă cea mai necostisitoare opțiune, pornind de la capacitățile operaționale și financiare adecvate a Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

Conform datelor și indicatorilor existenți, pentru remunerarea mediatorilor care vor acorda servicii de mediere garantată de stat se estimează cheltuieli suplimentare anuale de 200 mii lei (a se vedea actul de analiză a impactului pentru fundamentarea economico-financiară detaliată). Celelalte cheltuieli ce vor surveni în contextul implementării modificărilor propuse prin proiectul legii vor fi suportate din contul și limita bugetului aprobat anual Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat (CNAJGS). Referitor la alte cheltuieli pot fi reținute următoarele necesități: majorarea efectivului limită al oficiilor teritoriale ale CNAJGS, capacitatea personalului, precum și cheltuieli necesare pentru dezvoltarea Sistemului Informațional automatizat al CNAJGS, care a fost dezvoltat

cu suportul partenerilor de dezvoltare, dar care va necesita îmbunătățiri și adaptări în contextul noilor funcții.

4. Proiectul legii prevede modificarea următoarelor acte normative:
Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat;
Legea nr. 137/2015 cu privire la mediere.

II. Observații de conținut și de respectare a cerințelor tehnicii legislative:

5. La art. I.

5.1. La pct. 11, cu referire la completarea art. 14 alin. (2) cu lit.c¹), pentru o exprimare succintă a ideilor-cheie, norma propusă urmează a fi încadrată în textul normei lit.c) al articolului vizat.

5.2. La pct. 12, cu referire la modificarea art. 18 alin. (1), sintagma „subiecții autorizați” se va substitui prin sintagma „subiecților autorizați”. În acest caz, cuvântul „specificate” se va substitui prin cuvântul „specificați”.

5.3. La pct. 15

La art. 36⁶ norma de la alin. (2) conține trimiteri la condițiile prevăzute pentru decizia privind acordarea asistenței juridice calificate, stabilite la art. 27 din Legea nr. 198/2007. Această normă nu întrunește condițiile de claritate și precizie, motiv ce ar putea crea un șir de interpretări neclare. Propunem de a indica expres care sunt condițiile pentru decizia privind acordarea serviciilor de mediere garantată de stat.

La art. 36⁷ în cazurile refuzului acordării serviciilor de mediere garantată de stat, se face trimitere la prevederile art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 198/2007 privind aplicarea în mod corespunzător a temeiurilor refuzului de acordare a asistenței juridice. Această normă, de asemenea, nu întrunește condițiile de claritate și precizie, motiv ce ar putea crea un șir de interpretări neclare, reieșind din specificul statutului profesiei de avocat și statutul mediatorului. Considerăm necesar de a indica expres în lege temeiurile refuzului acordării serviciilor de mediere garantată de stat.

La art. 36⁹ norma alin. (2) prevede că selectarea mediatorilor care acordă servicii de mediere garantată de stat se efectuează prin hotărâre a Consiliului Național, în baza unei cereri înaintate de către mediator Consiliului Național în care se indică localitatea de activitate a mediatorului, precum și la care se anexează copia buletinului de identitate și copia atestatului de mediator. Considerăm că pentru funcționarea sistemului și pentru asigurarea eficientă a desfășurării procesului de mediere în vederea soluționării litigiului dintre părți, selectarea mediatorilor nu se poate baza doar pe cerere. Astfel, considerăm că legea trebuie să prevadă mecanismul și criteriile de selectare a mediatorilor.

6. La art. III.

Alin. (2) se va completa cu reglementări privind obligația Guvernului, responsabil de executarea legilor, de a prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege.

În concluzie, menționăm că textul proiectului de lege, urmează a fi revăzut și redactat, ținând cont de obiecțiile și propunerile corespunzătoare definitivării corecte a proiectului. Referitor la oportunitatea adoptării proiectului legii, menționăm că aceasta ține nemijlocit de atribuțiile Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală